

vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 94:

Forslag til folketingsbeslutning om videreførelse af ungdomsgarantiforsøgene.

Af Ritt Bjerregaard (S) m.fl.
(Fremsat 6/4 83).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg tror ikke, forslagsstillerne bliver overraskede over, at regeringen nærmest er imod dette forslag. Vi har haft mange og lange drøftelser om det, og det har ved disse drøftelser været sagt mange gange, hvad det er, der er regeringens begrundelse for ikke at ville udstrække disse forsøg til at omfatte hele landet. I den forbindelse har vi så også argumenteret for, at vi ikke bør fortsætte i disse to forsøgsamter, bl.a. fordi det må være et spørgsmål, hvor længe landets øvrige 12 amter kan acceptere en sådan særbehandling, som der her er tale om, idet staten siden 1980 har givet tilskud til de to forsøgsamter på i alt næsten 200 mill. kr.

Jeg skal endvidere gøre opmærksom på, at vi ikke finder resultaterne tilstrækkeligt oplyttende. Det har vist sig, at kun en mindre del af de unge, som har været gennem beskæftigelsesprojekterne, gennem de private og offentlige job med tilbud, er kommet i beskæftigelse eller i uddannelse bagefter. Flertallet er fortsat som arbejdsløse, når de var kommet gennem tilbuddet, og det betyder, at hvis man sammenligner med et amt, hvor man ikke har haft disse tilbud, er jeg ikke sikker på, at den statistiske sandsynlighed for, at man er i beskæftigelse året efter, er særlig meget større i forsøgsamterne end i de øvrige amter.

Med denne begrundelse vil jeg tillade mig stiltfærdigt at afvise forslaget.

Nørgaard Sørensen (S):

Det er helt rigtigt, at undervisningsministerens afvisning sådan set ikke kommer overraskende for os, men begrundelsen, som undervisningsministeren gav lige nu, var ny, for nu drejede det sig pludselig om, at to amter ikke skulle have særbehandling i forhold til 12 andre amter. Den begrundelse har jeg aldrig hørt fra undervisningsministeren før, og den er heller ikke blevet brugt af os – i og med, at vores strategi hele tiden har været, at en ungdomsgarantiordning efterhånden skulle udvides til at være landsdækkende. Det være bare sagt i den forbindelse: den kan ikke bruges som argument over for vores forslag.

Jeg vil også godt sige til undervisningsministeren, at når vi har fremsat dette forslag, er det ikke et udtryk for mangel på forhandlingsvilje i øvrigt. Det er derimod et udtryk for en meget stærk bekymring for, hvad der skal afløse denne ungdomsgarantiordning. Det har vi jo ikke fået noget konkret at vide om endnu, og derfor synes vi faktisk, det er lidt mærkeligt, at man standser nogle forsøg, før man overhovedet, også politisk, har fået truffet nogle beslutninger om, hvad der skal sættes i stedet.

Det andet problem er naturligvis de unges problem. De unge mennesker, der hidtil har været omfattet af garantien, har af regeringen heller ikke endnu politisk fået nogen anvisning på, hvad der skal sættes i stedet, og derfor synes vi, det er mærkværdigt at standse disse forsøg lige netop nu. Vi kunne såmænd godt gå med til en kortere forlængelse af forsøgene end den, vi har foreslået her, hvis vi så bare kunne være sikre på, at vi gennem forhandlinger kunne nå frem til nogle resultater, der var bedre, end disse forsøgs resultater har vist sig at være, og som i øvrigt kunne afløse dem.

Nu har regeringen jo ellers hele tiden i sin argumentation – det var derfor, undervisningsministerens nye argumentation overraskede mig i dag – henvist til, at resultaterne var for dårlige, og her har man henvist til rapporter fra 1981, vel vidende, at resultaterne i de to forsøgsamter i 1982 er langt, langt bedre. Det var netop nu, de to amter syntes, at de var ved at få styr på forsøgsordningen, og det var netop nu, at de positive

[Nørgaard Sørensen]

resultater viste sig. Det er bemærkelsesværdigt, at det er den mest udsatte gruppe af unge mennesker, man har fået fat i her på det seneste. Man har fået et meget større antal unge mennesker i arbejde eller i uddannelse, man har fået mange flere placeret i det private erhvervsliv, og rent administrativt har man fået etableret et udmærket og godt samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter, amter og kommuner og arbejdsformidlere.

Vi synes altså, det er noget uansvarligt, ikke alene over for de unge, der rammes, men så sandelig også på grund af det erfaringsmateriale, forsøgene i øvrigt ville have kunnet give os, hvis de havde fået lov til at fortsætte, og her kan man jo stille det spørgsmål: har regeringen nogle eksempler på i det mere internationale perspektiv, hvor man jo også drøfter ungdomsarbejdsløshed – jeg ved, at statsministeren og regeringen har været repræsenteret på rådsmøder i EF, hvor man har vedtaget, at man sandelig skal gøre noget mere mod ungdomsarbejdsløsheden – nogle forsøgsordninger eller ordninger mod ungdomsarbejdsløsheden, som har givet bedre resultater end de forsøgsordninger, vi har i Århus og i Storstrøms amt? Det tror jeg ikke man har, specielt ikke over for de mest udsatte målgrupper.

Som det er sagt tidligere, er det klart, at disse forsøgsordninger var et led i en samlet socialdemokratisk strategi til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden, og her tænker jeg naturligvis på vort ønske om at lade forsøgene afløse af en landsdækkende ordning.

Denne strategi er regeringen åbenbart helt uenig i, og det er naturligvis et politisk slagsmål, vi har taget, og som vi fortsat bliver nødt til at tage, fordi regeringen efter vores opfattelse for tiden gør alt for at slå den strategi, som vi anså for at være fornuftig, i stykker.

Lad så det være. Men så hovedkuls – og det, jeg ikke kan forstå, er, hvorfor venstre, de konservative og andre ikke kan indse det synspunkt – at opgive forsøgene uden politisk eller på anden måde at have afklaret, hvad der skal afløse ungdomsgarantien, synes grotesk. Og når jeg tænker på politisk afklaring, tænker jeg ikke på regeringens interne afklaring af, hvad den eventuelt kunne synes; jeg tænker på folketingets afklaring af dette, og den er i hvert fald ikke kommet

endnu. Derfor synes det grotesk allerede på nuværende tidspunkt at opgive forsøgene.

Jeg skal til sidst bare appellere også til de radikale om måske at være positivt indstillet over for dette. Det er måske for meget for langt. Men det kunne synes, også for det radikale venstre, lidt betænkeligt, hvis et flertal her i folketinget bestående af regeringspartierne, det radikale venstre og fremskridtspartiet virkelig vil holde socialdemokratiet udenfor her og i øvrigt vedtage noget på et ungdomspolitisk område, hvor der i hvert fald aldrig har været tradition for et snævert samarbejde mellem det radikale venstre og fremskridtspartiet.

Karen Højte Jensen (KF):

Den 8. marts drøftede folketinget et beslutningsforslag fra socialdemokratiet om en landsdækkende ungdomsgaranti, et forslag, der i høj grad var inspireret af de to ungdomsgarantiforsøg i Århus og Storstrøms amter. Ved den lejlighed tilkendegav vi, at vi ikke finder, at de to forsøgs resultater har en sådan positiv karakter, at det er rimeligt at bruge dem som helhed som modeller i en landsomfattende indsats for de unge.

Nu ønsker socialdemokratiet, at de to ungdomsgarantiforsøg skal forlænges et år ud over den fastsatte forsøgsperiode. Det kan vi ikke tilslutte os. Det synes, som om socialdemokratiet ikke vil acceptere, at ordningerne er startet som forsøg. Man vil nu prøve at gøre ordningerne permanente. Forsøg etableres nu engang tidsbegrænset og for at afprøve nogle ideer. Dette er sket, der foreligger et omfattende materiale, der belyser indholdet grundigt, og forsøgene har således opfyldt deres rolle. Der er indhøstet en lang række erfaringer, hvoraf en række er nedslående for mange unge. Omkring 50 pct. er arbejdsløse fortsat, efter at de har deltaget i forsøgene. Dertil kommer, at det ikke er rimeligt at udstrække den periode, hvori to amter får en økonomisk positiv særbehandling fra staten i forhold til landets øvrige amter.

Dette skal ikke mindst ses i lyset af, at resultaterne af indsatsen for de unge, der har deltaget i forsøgene i Århus og Storstrøms amter, ikke er markant bedre end resultaterne af indsatsen i de øvrige amter.

Det er således, at forsøgene ikke afvikles, uden at der sættes noget andet i stedet. Rege-

[Karen Højte Jensen]

ringens 32 punkts program anviser konkrete og perspektivfulde foranstaltninger vedrørende en ekstraordinær, landsomfattende indsats for de unge, en indsats, som først og fremmest skal baseres på uddannelse.

Det må være muligt, og det er mit håb, at vi gennem et bredt politisk samarbejde kan give en mangfoldighed af reelle tilbud til en mangfoldighed af unge med forskellige evner og interesser.

Hans Jørgen Holm (V):

Da venstres ordfører, hr. Tørnæs, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne gøre nogle bemærkninger om det foreliggende beslutningsforslag.

Allerede ved debatten om undervisningsministerens redegørelse om, hvilke initiativer regeringen påtænker at iværksætte til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden, gjorde venstre opmærksom på, at vi ikke mente, ungdomsgarantiforsøgene i Århus og Storstrøms amtskommuner burde fortsætte. Det er der flere grunde til, bl.a. den omstændighed, at der er sket ganske store ændringer i hele den økonomiske og erhvervsmæssige situation. Her skal blot påpeges det rentefald, som allerede er sket, med de erhvervsmæssige muligheder; det giver. Det er altså en anden situation nu, end da forsøgene blev iværksat.

Hvis vi ser samlet på ungdomsgarantiforsøgene, kan man vel næppe sige, at de på alle punkter har stået mål med forventningerne, men vi vil i overensstemmelse med, hvad vi sagde ved redegørelsesdebatten, medvirke til, at de elementer i ungdomsgarantiforsøgene, der har vist et positivt resultat, nøje bliver vurderet, idet vi er af den opfattelse, at der er behov for en særlig indsats for de unge arbejdsledige.

I den sammenhæng er der behov for en revurdering af, hvor de økonomiske ressourcer, der afsættes til dette formål, bør sættes ind, og hvordan de bør koncentrereres og prioriteres.

Som sagt ønsker vi at se nærmere på de elementer i ungdomsgarantiforsøget, der har vist positive resultater, men en videreførelse af forsøgene frem til 1. april 1984 kan vi ikke medvirke til. Forsøgene er slut. Vi må så træffe en beslutning om, hvad der kan bruges, ikke blot i de to amter, men i hele landet.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Som bekendt har SF ikke været udelukkende fuld af begejstring for en generel ungdomsgarantiordning, og det har ikke mindst været på baggrund af, at der har været nogle tiltag i den, som vi ikke syntes var særlig smarte, for nu at sige det sådan. På den anden side synes vi da, at en ungdomsgarantiforsøgsordning er et fornuftigt tiltag i en tid, hvor der ganske bestemt ikke er for mange ideer på bordet fra anden side til at afskaffe ledigheden og ikke mindst ungdomsarbejdsløsheden.

Det er sådan, at vi har over 100.000 unge arbejdsløse, og jeg bemærkede, at et par af ordførerne her sagde: ja men bl.a. regeringens politik fører nu til et rentefald, og så skal I bare se, alle sammen, så skal vi nok klare alle problemerne – uden at man på nogen måde kan påvise, at der er kommet en investeringslyst, der har ført til flere arbejdspladser. Tværtimod. De seneste økonomiske beregninger, vi har fået fra forskellig side, viser, at produktiviteten er steget og beskæftigelsen faldet med næsten 10 pct. Det er de barske vilkår, vi står over for, og så hiver man alligevel op og ned med flaget, for nu fører regeringen en politik, der er så god for renten, og så skal det nok gå alt sammen. Det støtter fremskridtspartiet, og det støtter – en vis mand hjælpe mig – også de radikale, og det synes jeg er dybt sørgeligt.

Vi får ikke løst ungdomsarbejdsløshedsproblemet, hverken ved at støtte dette forslag eller ved at få en generel ordning, det er da korrekt, men vi får da slet ikke taget fat i de 50 pct., som fru Karen Højte Jensen så klart gjorde rede for ikke blev i beskæftigelse, efter at de havde været med i et garantiforsøg. Fru Karen Højte Jensen tog de 50 pct. frem, som blev i det, men der er altså 50 pct., der ikke bliver i det. Hvad med dem? Ja, de skal altså vente på, at de økonomiske markeds kræfter her i verden tillader et rentefald, og så kan de bede til og håbe på, at der bliver sat noget beskæftigelse i gang, uden at man overhovedet tager hensyn til, at vi står midt i en teknologisk udvikling, der ganske givet vil betyde, at den beskæftigelse, man regner med, ikke kommer i gang, og så kører man ellers nedskæringer på en masse andre punkter, sådan at man øger arbejdsløsheden.

[Lilli Gyldenkilde]

Det er ufatteligt, at det skal være sådan, og det mest ufattelige er, at det støttes så bravt af de radikale, som jo tidligere har kaldt sig et social-liberalt parti. Tilbage af det er jo efterhånden kun, at det er et liberalt parti, og det mener jeg ikke i ordets bedste betydning, når man fører en politik, som blokerer for, at et lille hjørne af en beskæftigelsespolitik kunne få lov til at køre ganske kort tid – i håb om, at vi kunne få fat i nogle nye tiltag og så komme videre.

Jeg glæder mig til at høre, om der er andre ministre, der tager ordet til dette forslag, for nu hørte jeg – delvis i alt fald – hvad undervisningsministeren sagde, og som jeg har kunnet konstatere tidligere, er det ikke det samme, som vores arbejdsminister altid siger, når vi taler om disse ordninger, for arbejdsministeren plejer at sige, at der er en masse tiltag fra forsøgsordningerne, som skal føres videre. Derimod siger vores undervisningsminister, at han stiltfærdigt vil afvise dette uden at komme med bud på, hvad der så skal gøres. Jo, vi kender godt den med stolene, der skal ind på uddannelsespladserne, men hvad så, efter at de unge har fået en uddannelse? Hvad hvis det nu viser sig, at det hellige almindelige erhvervsliv bruger maskiner i stedet for at få folk ind på arbejdspladserne? Så har vi tabt generationer på arbejdsmarkedet.

Jeg vil godt være med til at redde i hvert fald de 50 pct., som får en arbejdsplads efter at have været med i en garantiforsøgsordning, så SF støtter dette forslag.

Halvgaard (FP):

I fremsættelsen vedrørende beslutningsforslag B 55, forslag til folketingsbeslutning om ungdomsgaranti, skriver fru Ritt Bjerregaard – jeg citerer:

»Det er den voksne generations – vort – ansvar, at unge kommer aktivt med i det samfund, som de er en del af, og som de skal udvikle og præge med deres opfattelser.

Socialdemokratiet ønsker at leve op til dette ansvar og gøre den nødvendige indsats. Vi håber, at andre partier også vil det, og vi inviterer til et samarbejde om en ungdomsgaranti.«

Det er bemærkninger, som jeg tror alle partier herinde kan tilslutte sig, fremskridtspartiet kan i hvert fald, men man må undre

sig over, at en sådan udtalelse kan fremsættes af et medlem af socialdemokratiet, et parti, der har hovedansvaret for arbejdsløsheden, og som aldrig har haft mod til at gennemføre den nødvendige indsats for at løse arbejdsløshedsproblemet, men tværtimod gennem en uklog politik har været med til at øge ledigheden. Man har ved en elendig bistandspolitik, fagforeningspolitik og arbejdsmarkedspolitik frataget de unge både lysten til og motivationen for selv at skaffe sig arbejde. Med socialdemokratiets velsignelse har jobpatuljer år efter år jagtet de unge, som selv har skaffet sig f.eks. et feriejob, som de var lykkelige for, men som altså ikke kunne accepteres ifølge paragrafferne. Hr. Nørsgaard Sørensen efterlyser med stor forbavselse, hvad der eventuelt skulle afløse forsøgsvirksomheden i Århus og Storstrøms amter. Ja men der er da kun ét svar, og det er en anden politik. Fremskridtspartiet har gang på gang forsøgt at påvirke folketinget til at føre en anden politik og har også forsøgt at påvirke folketinget til at gennemføre nogle utraditionelle løsninger af problemet, men det har været forgæves hver gang. Man er nærmest blevet til grin, hvis man er kommet med et forslag, som man gerne vil have debatteret. Det var simpelt hen på forhånd slagtet, fordi man ikke kunne vriste sig selv ud af en vanetænkning.

Fremskridtspartiet er stadig af den opfattelse, at arbejdsløsheden bedst bekæmpes ved styrkelse af erhvervslivet og ikke gennem kunstige foranstaltninger, og derfor er vi imod en videreførelse af ungdomsgarantiforsøgene i Århus og Storstrøms amter.

Lone Dybkjær (RV):

Det radikale venstre kan ikke støtte det foreliggende forslag.

Jeg skal i øvrigt sige forskellige ting om forslaget og så undlade at sige noget om de manglende bemærkninger til forslaget. Jeg ved egentlig ikke, om ikke det er nærmest historisk, at man ikke til et beslutningsforslag har i hvert fald nogle få bemærkninger. Det skal jeg ikke kommentere yderligere, men det gør nok, at jeg vil dele mit indlæg i, hvad jeg vil kalde det reelle indhold og så det politiske indhold, og så sige, at forslaget selvfølgelig nok primært er politisk.

[Lone Dybkjær]

Om det reelle indhold vil jeg sige – og det er også nogle bemærkninger til den socialdemokratiske ordfører – at jeg synes da sådan set godt, at man kan afslutte nogle forsøg – det kan man i hvert fald i almindelig forsøgspraksis – uden at man direkte har taget stilling til, hvad der videre skal ske. Jeg kan godt forstå, at man politisk kan finde, at en anden metode havde været hensigtsmæssig, men jeg synes da godt, man kan afslutte nogle forsøg, dersom de er færdige, uden samtidig at have taget nøjagtig stilling til, hvad der videre skal ske. Det er en politisk problemstilling og ikke, hvad jeg vil kalde en saglig problemstilling.

Jeg mener også, at det gælder for disse forsøg, at der egentlig er lært, hvad der er at lære. Jeg tror i og for sig ikke, at vi forsøgs-mæssigt kunne have fået noget ud af at videreføre forsøgene, hvorimod man godt kan diskutere, om man på anden vis kunne have fået noget ud af det. Derfor synes jeg også, det er rigtigt, når det bliver sagt, at motivet til en videreførelse er at få en landsdækkende ungdomsgaranti, det er ikke mere det forsøgs-mæssige, der er motivet. Jeg mener altså, at disse forsøg har tjent deres mission, og man har lært af de forsøg, hvad der er at lære.

Det, jeg så vil sige om de forsøg som forsøg betragtet, er, at vi mangler nok noget at sammenligne med. Vi har lavet nogle opgørelser, men vi har ikke tilsvarende opgørelser andre steder. Det kan vi så tage til os til næste gang, vi sætter nogle forsøg i gang, for det kan ikke være sidste gang, det sker. Det kan være meget svært at sige, hvordan det egentlig forholder sig med de forskellige svage grupper, og hvordan forsøgene reelt har virket, fordi vi mangler disse sammenligninger.

Men det, som vi under alle omstændigheder kan konkludere om forsøgene, er – og det føler jeg i øvrigt ikke er i modstrid med det, som undervisningsministeren sagde, da han henholdt sig til, hvad der tidligere var sagt om dette – at der selvfølgelig er tiltag, der skal føres videre, og der er tiltag, der ikke skal føres videre. Så meget om, hvad jeg ville kalde det reelle indhold.

Så kan vi så diskutere det politiske indhold. Der er vores konklusion af forsøgene som forsøg, garantiordningen som garantiordning, at der ikke er tilstrækkelig doku-

mentation for, at man kan gå videre med den landsdækkende ungdomsgaranti, hvad vi også sagde, da vi behandlede forslaget, men det indebærer naturligvis ikke, at der ikke skal ske videre forhandlinger om undervisningsministerens redegørelse og andre tiltag.

Men vores konklusion på forsøgene er altså, at vi ikke kan gå videre med en landsdækkende ungdomsgaranti. Så kan man naturligvis altid diskutere – det var også det, hr. Nørgaard Sørensen var inde på – om det politisk havde været rigtigt, at man havde nået en afklaring omkring det, der videre skal ske, inden man stoppede disse forsøg. Det vil jeg sådan set ikke sige at der ikke kunne være meget gode argumenter for, men nu er vi altså i den situation, at forsøgene er blevet stoppet pr. 1. april, og så bliver dette ligesom post festum. Jeg kan imidlertid godt se argumenterne for, at man eventuelt havde forlænget det i en eller anden kortere periode med henblik på at nå til en eller anden form for enighed. Imod det kan naturligvis også siges en hel del, nemlig at da der er et flertal, der ikke vil føre ungdomsgarantiordningen videre, kan man lige så godt tage den af bordet allerede, og det er så det, der er sket.

Men jeg mener altså, at man har lært af de forsøg, hvad der kan læres, de kan ikke føres videre som forsøg, og vi er ikke tilhængere af en omfattende ungdomsgarantiordning på landsbasis, fordi vi ikke mener, der i de forsøg på nuværende tidspunkt er skabt dokumentation for, at det kan gøres fornuftigt, men der er naturligvis en række tiltag i disse forsøg, som skal videreføres.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Jeg kunne forstå, at fru Lone Dybkjær nu mener, at det, at forsøgene skal stoppes, før vi ved, hvad de skal afløses af, i dag er fornuftig tale. Jeg kunne godt tænke mig at spørge, hvad der begrundes ændringen i indstillingen, fra dengang vi i folketingets arbejdsmarkedsudvalg i november pressede regeringen til at udsætte stoppet af ungdomsgarantien fra 1. januar til 1. april med den begrundelse, som det radikale venstre var enig i, nemlig at folketingets partier skulle have mulighed for og tid til at drøfte, hvad der skulle afløse ungdomsgarantiordningen,

[Kaj Poulsen]

inden den stoppede. Hvad er det, der begrundes en så radikal ændring af holdningen?

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Vi sagde ja, som også hr. Kaj Poulsen siger, til, at forsøgene blev videreført, fordi vi på det tidspunkt intet som helst udspil havde fra regeringen om, hvad den videre ville på dette område.

Jeg vil gerne sige, at det også havde været ønskeligt, om den redegørelse, vi har fået fra regeringen, var kommet noget før, så at vi var nået endnu længere i forhandlingerne og i diskussionen om den under udvalgsarbejdet, end vi er. Alligevel synes vi, der er tilstrækkeligt udspil fra regeringens side til, at det er forsvarligt at stoppe forsøgene. Nu er de jo altså de facto stoppet pr. 1. april, hr. Kaj Poulsen, så det er ikke bare en diskussion i dag.

Jeg synes også, der er et hensyn til amterne i denne sammenhæng og også til de unge i amterne. Jeg synes ikke, at det er nogen særlig ønskværdig situation, at man følger udviklingen fuldstændig minutiøst herinde for at se, om vi nu får 14 dage mere eller mindre. Det har for mig også været et argument.

Der lå på bordet en redegørelse, som jeg mente kunne bruges som udgangspunkt for forhandlingerne. Vi havde tiltro til, at vi kunne nå et resultat. Vi mente ikke, at ordningen skulle videreføres som landsdækkende, for vi mener ikke, at ordningen er god nok. Vi mener faktisk, at forsøgene er færdige, og vi mener ikke, vi skal fastholde amterne og de unge i den usikkerhed, det ville bringe, hvis vi havde forlænget det i endnu en periode.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Man kan naturligvis ikke være enig med fru Lone Dybkjær i, at forsøgene de facto er stoppet på grund af, at regeringen havde flertal til at gøre det, for vi har jo haft samråd om disse ting for at se, hvor flertallet var. Det er de facto stoppet med det radikale venstres velsignelse på grund af en holdningsændring. Der er altså sket et eller andet.

Regeringen har lagt noget frem, som skulle afløse ungdomsgarantiordningen.

Må jeg have lov til at spørge fru Lone Dybkjær, hvad det er, der har afløst garantiordningen, som hjælper de ledige unge, der kører på 2. klasse i dette samfund? Hvad er det for et af de 32 punkter, regeringen har lagt frem, der hjælper de unge, der ikke har lyst eller evner til eller mulighed for at tage en uddannelse? Ifølge de rapporter, vi har fået, har 80 pct. af dem, man får fat i ved garantiforsøgene, ikke lyst til en uddannelse, men man kan ved garantiforsøgene motivere dem til at komme i gang. Hvad er det, regeringen har foreslået, der har fået det radikale venstre til at ændre opfattelse så voldsomt, noget, der skulle kunne løse de problemer, som præcis ungdomsgarantiforsøgene har taget sig af, altså problemerne for de mennesker i vores samfund, der kører på 2. klasse?

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg vil gerne gentage spørgsmålet: hvad er det, det radikale venstre ved om et udspil, som tilsyneladende er en dyb hemmelighed for alle andre end det radikale venstre? Vi andre har ikke fået noget på bordet, der siger, hvad det er, der skal afløse det. Vi har fået noget andet på bordet. Vi ved, at det radikale venstre også støtter, at lov nr. 488 ikke mere skal eksistere. Det er de penge, som kommuner og amter skal sætte af til beskæftigelsesarbejde. Den lov ved vi skal udløbe, og det ved det radikale venstre også. Vi ved, at jobskabelsesbeløbet i alt fald på det kommunale plan er halveret. Det er de 2 ting, vi har ud over en ungdomsgarantiordning, der kan sætte beskæftigelse i gang for de ganske unge mennesker. Den ved vi også er blevet halveret. Og så ved vi – det andet støtteparti holdt jo en gribende tale om det – at der jo var det, at de unge kunne plukke jordbær 6 uger om året, hvis de ellers kunne få lov for disse jobpatruljer.

Det er de tiltag, der er kommet fra regeringen plus støttepartierne med hensyn til, hvad det er, der skal afløse ungdomsgarantiordningen og forsøgsordningerne og lov nr. 488 og en halvering af jobskabelsen. Ja men må vi ikke få løftet sløret for, hvad det er, man vil sætte i gang, ud over de punkter, der stod i uddannelsesoplægget, hvor en del var

[Lilli Gyldenkilde]

udmærkede ting, som SF kan støtte, men hvor der også var nogle ting, vi naturligvis ikke kan støtte? Det er godt med uddannelse, det har jeg sagt tidligere, og det skal vi også blive ved med, men der må være noget, der tiltaler de unge mennesker, som ikke kan og ikke er motiverede for at gå ind i en uddannelse. Hvad skal det være? Løft og sløret! Lad os andre om ikke andet være med i diskussionen!

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg er glad for, at fru Lilli Gyldenkilde her til sidst trods alt anerkendte, at regeringen har lagt noget frem. Hun nævnte, at det handler om det uddannelsesmæssige, og så siger hun: hvad så med dem, der ikke er motiverede? Jeg vil gerne sige, at vi er villige til at tale om at videreføre dele af de aktiviteter, der er gået ind i ungdomsgarantiforsøgene, f.eks. vejledningskurserne. Vi har for det første lagt noget frem, som betyder et afgørende brud med adgangsregrænsningspolitikken her i landet, og for det andet har vi sagt, at vi også gerne vil tale om, hvad vi kan gøre for de unge, som ikke er motiverede for en uddannelse.

Tilbage står, at der efter vores mening i ungdomsgarantiforsøgene er lagt overdreven vægt på meget kostbare beskæftigelsesprojekter, som vi ikke synes har det helt store perspektiv i forhold til de penge, der bruges. De er sikkert bedre end ingenting, men i forhold til de penge, der bruges på dem, mener vi ikke at de er hensigtsmæssige. Pengene kan bruges bedre til noget andet.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Vi sagde nej til at stoppe forsøgene i de 2 amter, indtil regeringen havde spillet ud med noget andet. (*Afbrydelse af Kaj Poulsen*). Jo, det gjorde vi faktisk, hr. Kaj Poulsen. Og regeringen har nu spillet ud med noget andet. Det er klart, at der skal fortsættes med diskussioner om det regeringsudspil, der foreligger.

Til fru Lilli Gyldenkilde vil jeg sige, at vi ikke kender andre udspil end dem, fru Lilli Gyldenkilde kender. Det er klart, at der er ting, vi er enige i, og ting, vi ikke er enige i. Jeg finder yderligere, at forsøgene er færdige set ud fra en forsøgsmæssig vinkel, så at det

ikke er rigtigt på basis af de forsøg at køre videre med en landsdækkende ordning. Vi mener, det er andre ting, der skal til.

Til fru Lilli Gyldenkilde vil jeg deruden sige, at vi ikke har sagt, at lov nr. 488 skal stoppes. Regeringen har spillet ud med, at lov nr. 488 skal stoppes. Det har vi ikke sagt ja til.

(Kort bemærkning).

Kaj Poulsen (S):

Jeg synes nok, at referatet af de konklusioner, der blev draget i arbejdsmarkedsudvalget, er lidt forskelligt fra, hvad realiteten var. Forudsætningen i arbejdsmarkedsudvalget for at udsætte stoppet for ungdomsgarantiforsøgene var, at folketingets partier skulle have mulighed for at diskutere og forhandle, hvad der skulle afløse ungdomsgarantiforsøgene, på baggrund af, at regeringen lovede at fremlægge en redegørelse i folketinget i februar måned 1983. Den fik vi midt i marts måned. Vi har forståelse for, at en ny regering ikke kan nå at få det frem, men så må man også tage konsekvensen og sørge for, at folketingets partier kan nå at diskutere, hvad der skal afløse disse vigtige ordninger, således at den indsats, der skal gøres for beskæftigelsen af de unge, for at bekæmpe ungdomsledigheden, bliver forstærket og samlet.

Det er ikke sådan, at vi ikke er opmærksomme på, at regeringen har fremsat et forslag med 32 punkter. Det er da et udmærket forslag på mange punkter, men hvordan løser vi problemerne for de dårligst stillede i vort samfund? Regeringen har ikke løftet noget som helst slør eller fortalt os noget som helst om, hvad det skal være. Intet. Det er baggrunden for, at det radikale venstre har sagt: vi stopper forsøgene, det er godt at have forsøg, men de skal ikke køre videre. Hvad skal afløse det? Det er det, der er vores problem.

Jeg er selvfølgelig enig i det, det radikale venstre gik til valg på. Jeg har valgavisen her. I samtlige punkter på forsiden taler man om bekæmpelse af ungdomsledigheden. Man siger, at alle unge skal have tilbud om job eller uddannelse. Det siger man gentagne gange heri. Det skal være en samlet og forstærket indsats, siger man i slagordsform andre steder. Har det radikale venstre opfyldt disse løfter i den fase, vi nu er inde i? Ved

[Kaj Poulsen]

de radikale noget om, hvad regeringen vil? Det er baggrunden for, at det er katastrofalt, at det radikale venstre har accepteret, at ungdomsgarantiforsøgene stoppes, uden at vi ved, hvad det skal følges op med.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Vi kan jo godt tage en generel diskussion om det. Jeg kan også godt sige lidt om en ungdomsledighed, der steg og steg, mens en socialdemokratisk regering var ved magten, og hvad ved jeg.

Jeg har sagt, at jeg godt kunne have ønsket mig, at regeringens udspil var kommet tidligere. Men det var der, og vi kunne betragte det som et udgangspunkt for forhandlingerne. Ydermere har jeg sagt, at vi godt kunne have diskuteret, om man skulle forlænge det en måned. Det kan jeg godt se nogle argumenter for, men jeg kan altså også se et par argumenter imod, og argumenterne imod er for mig faktisk det, der sker i forsøgsamterne. Jeg mener ikke, at det planlægningsmæssigt er særlig hensigtsmæssigt for vores forhold til de amter, at vi forlænger forsøgene én måned og så måske én måned til. Det gør altså, at jeg synes, at der var tilstrækkeligt udspil til, at vi kunne acceptere at stoppe forsøgene, navnlig da vi vidste, at de ikke skulle videreføres i den form. Jeg har sagt, at vi ikke mener, at de forsøg giver basis for at gøre det landsdækkende. Der kan vi have en anden opfattelse end socialdemokratiet, men det er altså vores konklusion på forsøgene. De er ikke tilstrækkelig overbevisende. Det er vel acceptabelt.

Når det drejer sig om, hvorvidt det radikale venstre har opfyldt løftet om, at ungdomsledigheden skal bekæmpes, vil jeg sige, at det har vi forsøgt at opfylde, også i samarbejde med den tidligere regering, og hr. Kaj Poulsen ved jo udmærket godt – en meget stor del af grundlaget for dette er jo skabt under den tidligere regering – hvor vanskeligt det er. Hr. Kaj Poulsen ved jo også udmærket godt, at heller ikke den tidligere regering kunne opfylde den målsætning. Og hr. Kaj Poulsen ved jo også udmærket godt, at ungdomsgarantiordningens forsøg viser, at man slet ikke kan opfylde den målsætning, når det drejer sig om alle unge. Der har vi et fælles ansvar, og jeg synes, at vi hellere skulle

prøve på at løfte det fremfor at gå ind i denne diskussion på denne facon.

Waldorff (VS):

Da vi diskuterede det socialdemokratiske forslag til en landsdækkende ungdomsgaranti, sagde jeg, at vi støtter princippet om en landsdækkende ungdomsgaranti, forstået således at alle unge skal have et tilbud om enten uddannelse eller arbejde. Det mener vi stadig væk, selv om vi er uenige i mange af de måder, socialdemokratiet forestiller sig at en sådan ungdomsgaranti skal udfyldes på, når det kommer til stykket.

Vedrørende de garantiforsøg, der har kørt, er argumentet for at stoppe dem nu, f.eks. fra venstres side, at resultaterne ikke har været tilstrækkelig opløftende. Det kan jo altså ikke komme bag på nogen, at de ikke har været det. Det hænger sammen med lige præcis de mangler ved de garantiforsøg, som VS har kritiseret i årevis. Det handler bl.a. om beskæftigelsesarbejderne, som ofte har karakter af mere eller mindre meningsløse opbevaringsforanstaltninger. Det har at gøre med, at lønforholdene for mange af disse tilbud er så elendige, at mange må sige nej til dem. Det har også noget at gøre med, at man i stedet burde satse meget mere på de kompetencegivende uddannelser. Og det har noget at gøre med, at der først og fremmest er brug for mere varige job, ikke så meget for i hvert fald de mest dødsyge beskæftigelsesstilbud.

Der er en række argumenter for, at man opretholder disse ordninger, og de handler om, at det immervæk har betydet ikke bare, at en del unge har haft arbejde i et stykke tid og på den måde er kommet ind på arbejdsmarkedet, men også noget så konkret og betydningsfuldt som, at de er blevet medlemmer af en arbejdsløshedskasse og er blevet understøttelsesberettigede. Det er der ikke så mange der har sagt. En af de vigtigste ting ved disse garantitilbud er, at de unge er blevet medlemmer af en arbejdsløshedskasse, er blevet understøttelsesberettigede, i det hele taget har fået tilknytning til arbejdsmarkedet, hvilket er temmelig afgørende for, hvad der sker med dem fremover.

Derfor vil vi godt støtte dette forslag. Vi mener, at det er fuldstændig uacceptabelt, at man bare skipper disse ting og meget åbent siger, at trods alt sikres en betydelig del af de

[Waldorff]

unge bare i 2 amter stadig væk tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er ikke væsentligt nok for de borgerlige partier.

Hvis man skal tage det politisk, synes jeg i og for sig, at det er fuldstændig ufortjent, at de radikale bliver sat i centrum af denne diskussion. Det hviler formentlig på en eller anden socialdemokratisk forestilling om, at de radikale burde være en slags samarbejdspartner. Den meget enkle sandhed er, at de radikale aldrig har adskilt sig fra de andre borgerlige partier, når det drejede sig om arbejdsmarkedsspørgsmål. I enkelte spørgsmål har de været klart mere reaktionære end nogen af de andre borgerlige, f.eks. i voldgiftsspørgsmålet, altså tilsidesættelse af faglige rettigheder. Så jeg synes, at det ikke bare er trættende, men i det hele taget formålsløst og perspektivløst, når man oplever dette moralske pres på de radikale i en diskussion som denne.

Jeg synes, at for socialdemokratiet burde det være meget klart, hvad konklusionen er: der er i dag et klart borgerligt flertal i folketinget, som også på områder som ungdomsarbejdsløshed er parat til at føre klar klassepolitik. Og så kan vi stå nok så meget med de radikales valgprogram i hånden og sige, at de er gået til valg på, at alle unge skulle have tilbud om uddannelse eller arbejde. Ja men det adskiller dem heller ikke fra de andre borgerlige partier. Det svarer til den valgpropaganda, man altid ser. Jeg mener, at det eneste, man kan sige om de radikale i forbindelse med disse ting, er, at de nok skal få deres hyr med det. Det eneste positive, man kunne sige om et miljøpolitisk parti, hvis et sådant blev dannet, var, at det i hvert fald ville gøre det klart for de radikale, at det dobbeltløb, de kører, dels herinde, dels i forhold til de forskellige bevægelser udenfor, kommer de ikke af sted med i længden. Det må blive deres problem.

Socialdemokratiets konklusion må være, at det ligesom andre arbejderpartier må se klassepolitisk på disse ting. Det er ikke i folketinget, man kan vende den udvikling. Det er ikke igennem et samarbejde i folketinget, man kan skaffe de unge arbejdsløse i arbejde eller bare ind i fagforeningerne eller sikre dem anstændige vilkår i form af arbejdsløshedsunderstøttelse i en eller anden udstrækning. Dette kræver, hvis socialdemokratiet forstår det, en mobilisering, og det er en sør-

gelig kendsgerning, at lige så håbløse som de radikale er i parlamentariske sammenhænge, lige så håbløst er socialdemokratiet, når det kommer til spørgsmålet om at skabe en mobilisering for nogle reformer, som er vigtige. Det hænger sammen med, at man er i splid med sig selv om, hvordan man overhovedet fører oppositionspolitik.

Ritt Bjerregaard (S):

Debatten her i dag har klart vist, at forsøgene i de 2 amter kun kan ophøre i kraft af, at fremskridtspartiet og det radikale venstre støtter regeringen, og det synes jeg er beklageligt.

Det er ikke helt rigtigt, når undervisningsministeren siger, at vi har haft mange og lange drøftelser om denne sag. Både hr. Nørsgaard Sørensen og hr. Kaj Poulsen har været oppe at understrege, at vi ikke fik nogen drøftelser i den periode, hvor forsøgene var udsat.

Jeg kan egentlig godt forstå, at fru Karen Højte Jensen siger, at socialdemokratiet ikke vil acceptere, at forsøg afvikles. Fru Karen Højte Jensen har selvfølgelig ret i, at det er vi ikke interesserede i, når der ikke er noget, der træder i stedet. Vi regner ikke et udspil som noget, der træder i stedet, før det er færdigbehandlet her i folketinget. Ingen aner jo på nuværende tidspunkt overhovedet, hvad der træder i stedet på disse områder.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig, at det begyndte at vise sig, at det konservative folkeparti har en så positiv holdning til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden, som vi ved forskellige lejligheder kan læse om det i avisen. Jeg synes ikke, vi ser særlig meget til det, og jeg synes, vi har fået understreget, også i forbindelse med denne debat, at det er svært at se, hvad der skal sættes i stedet, bortset fra de hensigter, der ligger i det, regeringen er kommet med.

Derfor vil jeg godt slutte med, hvad vi også sluttede med at understrege, da vi drøftede vores ungdomsgarantiforslag, at vi ønsker at se nogle resultater vedrørende bekæmpelsen af ungdomsarbejdsløsheden. Vi bidrager ikke til indskrænkninger; det skal være en forstærket indsats. Vi går også meget gerne ind i drøftelser om det, men vi ønsker ikke, at disse drøftelser fører til, at den indsats, der skal gøres, bliver mindre. Vi er bange

[Ritt Bjerregaard]

for, at det er det, der bliver resultatet, og derfor har vi været bekymrede over den stilling, der er blevet taget i dag til det forslag, vi har fremsat.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg skal blot helt nøgternt redegøre for nogle af de tal, vi har for 1982.

Fra Randers kommune har vi tal, der viser, at 43,3 pct. af de 198 unge, som i 1982 har afsluttet et garantitilbud, efterfølgende er kommet i beskæftigelse eller uddannelse, og det er bedre end for 1981. Men vi aner ikke, om det også er bedre end tallene fra Viborg kommune. Det er det problem, fru Lone Dybkjær har nævnt, nemlig at man glemte, da man lavede dette forsøg, at udpege nogle kontrolamter, som det hedder, hvor man kan se, hvad der sker, hvis man intet foretager sig.

Af de unge, som i Storstrøms amt i 1982 har deltaget i et beskæftigelsesprojekt, viser det sig at kun 5 pct. er i uddannelse, 28 pct. er i arbejde og 48 pct. er arbejdsløse, og endelig har 19 pct. en anden status eller en ukendt status; måske er de inden for militæret. Det vil sige, at her har vi nogle tal, som ser endnu mere triste ud. Men igen ved jeg godt, at Storstrøms amt har specielle problemer, og det kan måske blive svært at finde et amt at sammenligne med, men vi ved ikke noget om det. Jeg har ikke mere at tilføje til det, der er blevet sagt.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Det er bare en kort bemærkning til undervisningsministeren, der vist kom til at fortale sig.

Undervisningsministeren sagde, at jeg havde sagt, at vi manglede sammenligninger med amter, hvor man intet foretager sig. Det har jeg ikke sagt. Jeg har sagt amter, hvor man ikke har nogen ungdomsgarantiordningsforsøg kørende, for jeg tror ikke, at der er nogen amter i dette land, der ikke foretager sig noget, når det drejer sig om ungdomsledigheden. Det skyldes bl.a. lov nr. 488.

(Kort bemærkning).

Nørgaard Sørensen (S):

Jeg kan forstå, at både fru Lone Dybkjær og specielt undervisningsministeren er fantastisk interesserede i disse sammenligninger. De kunne også være meget interessante. Jeg tillader mig derfor – da jeg går ud fra, at det ikke er en ny interesse, undervisningsministeren her viser for sådanne sammenligninger – at spørge undervisningsministeren, hvorfor han ikke har fået indhentet de tal. Det skulle da ikke være umuligt. Hvis man ville indhente sådan nogle tal fra sammenligninger mellem, hvordan det gik i garantikommuner, havde jeg nær sagt, og ikke-garantikommuner, så kunne man da gøre det fra regeringens side; man har da et embedsmandsapparat, så vidt jeg ved, til at finde ud af den slags ting. Derfor synes jeg ikke, at det er en argumentation, der duer her i dag.

(Kort bemærkning).

Løvig Simonsen (S):

Det er de bemærkninger, undervisningsministeren kom med med hensyn til resultaterne i Storstrøms amt.

En af de gennemgående ting, som undervisningsministeren også nævnte til sidst, er spørgsmålet om fast tilknytning til arbejdsmarkedet. I tirsdags var der en konference, hvor repræsentanter for kommuner og amter var samlet, og jeg vil gerne citere fra Ny Dag fra 14. april, hvor arbejdsformidlingschef Holm Jørgensen udtaler:

»Meget af kritikken mod ungdomsgarantiforsøget, bl.a. i Storstrøms amt, er urimelig. Kritikken har bl.a. gået på, at ikke flere unge bevarer en fast tilknytning til arbejdsmarkedet efter at have haft et garantitilbud på f.eks. 9 måneders beskæftigelse. Ikke underligt: fast tilknytning til arbejdsmarkedet i Storstrøms amt er i dag kun en realitet for omkring halvdelen af den samlede arbejdsstyrke.«

Det kan være, at undervisningsministeren ikke er bekendt med disse ting, men arbejdsministeren er det formentlig.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Til hr. Nørgaard Sørensen vil jeg sige, at jeg synes også, de tal burde have været på bordet. Men hvis man vil foretage ordentlige forsøg, burde det være indgået straks fra forsøgets start; man kan ikke efterfølgende få

[Lone Dybkjær]

fat i totalt sammenlignelige tal. Jeg beklager. Det burde altså have ligget i de oprindelige forsøg, og det er nok en fejl i forsøgets oplæg.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg kan ikke lade være med at sidde og undre mig over, hvad det egentlig er, der foregår for næsen af os. Det er sådan, at vi har 100.000 arbejdsløse i dette samfund, unge arbejdsløse vel at mærke, og i tidligere debatter om ungdomsarbejdsløshed og arbejdsløshed i det hele taget er det arbejdsministeren, der har været ordfører. Det har det været, lige indtil der blev vedtaget et på de radikales foranledning fremsat motiveret dagsordensforslag under en forespørgselsdebat rejst af socialistisk folkeparti om, hvad man ville gøre ved ungdomsarbejdsløsheden. Indtil den dag var det arbejdsministerens område, vi talte om, når vi talte om ungdomsarbejdsløshed. Det er det ikke mere.

Arbejdsministeren har da vist sig her i salen, men hun har ikke været på talerstolen. Jeg har et par gange – jeg har gjort det under udvalgsarbejdet, jeg har gjort det på Marienborg på vores møde dér, jeg har gjort det gentagne gange fra talerstolen – spurgt, hvad det er for tiltag, der skal afløse de kendte ordninger. Jeg havde håbet, at arbejdsministeren ville komme op og sige noget, for hun har tidligere sagt noget fornuftigt, i hvert fald om noget af det.

Det, undervisningsministeren så kommer op og taler om, er, at der er nogle af tiltagene i denne forsøgsordning, der har været for dyre, og er der noget, vi skal, så er det at sikre en bedre vejledning. Det synes jeg er udmærket, men en vejledning til hvad? Det står jeg fuldstændig uforstående over for. Hvad er det for nogle tiltag, hvis der overhovedet er tale om andre tiltag end dem, der var i uddannelsesredegørelsen? Det er der ikke, så lad os dog være ærlige og sig til hinanden, at det er det, der er tale om. Resten regner man med at det hellige almindelige erhvervsliv tager sig af. Ja men så sig det da ligeud, så behøver vi jo ikke at have alle disse diskussioner! Hvorfor gør man ikke det? Og hvorfor blander arbejdsministeren sig ikke i, at det, vi snakker om, er forsøgsordninger, der netop henvender sig til de grupper, som er mindst motiverede for ud-

dannelse, og som allerhelst vil have arbejde? Det forekommer mig helt ejendommeligt.

Det ser ud, som om der skrider nogle ting om ørerne på os, som åbenbart betyder, at man på dette punkt har kørt arbejdsministeren ud på et sidespor, og at det er undervisningsministeren, der skal tage sig af resten, og så det hellige almindelige erhvervsliv. Kan det virkelig være rigtigt?

(Kort bemærkning).

Nørgaard Sørensen (S):

Jeg skal ikke føre nogen lang diskussion med fru Lone Dybkjær, bare sige, at jeg synes, at en henvisning til, at det skulle have været med i forsøgene fra begyndelsen, hvis man skulle kunne lave sammenligninger, er udenomssnak. Man kan vel altid fra alle mulige amter og kommuner og arbejdsformidlinger i dette land indhente de tal og de oplysninger, som man ønsker. Det eneste, jeg har spurgt undervisningsministeren om – han har ikke haft lejlighed til at svare endnu – er, hvorfor han ikke har gjort det, når han nu udviser denne meget store interesse for disse oplysninger.

Svend Auken (S):

Jeg tror, at hvis man skal sammenfatte, hvad undervisningsministeren i de seneste år har sagt om indsatsen over for de unges arbejdsløshed, så tror jeg ikke, at undervisningsministeren vil være uenig med mig i, at et gennemgående tema har været, at der er fare for, at vi underviser og vejleder os ihjel i dette land. Jeg er lige ved at tro, at det ligefrem er et citat fra undervisningsministeren.

Jeg er ikke enig i den opfattelse, hvis det skal forstås sådan, at vi gør for meget ud af uddannelsen herhjemme, og jeg tror heller ikke, at undervisningsministeren vil gøre den opfattelse gældende. Tværtimod har vi brug for at satse meget på undervisning. Jeg tror heller ikke, at det skal forstås på den måde, at der ikke er brug for vejledning, for jeg tror, de fleste er klar over, at der er brug for vejledning, for at de unge både uddannelsesmæssigt og beskæftigelsesmæssigt kan komme på den rette hylde.

Jeg tror, at det, der ligger i undervisningsministerens gentagne indlæg i debatten, er, at man ikke kan løse alle problemerne ad den vej, og erfaringerne fra den hidtidige indsats

[Svend Auken]

mod ungdomsarbejdsløsheden viser unægtelig også, at det kan man ikke. Der er ved siden af uddannelse og ved siden af vejledning et stort behov for at sætte arbejdspladser, helst rigtige arbejdspladser, varige job, i gang for de unge. Det er det, man har forsøgt at gøre i Storstrøms og Århus amter. Det er det, man har forsøgt at gøre i kommuner ude over det ganske land. I Århus og Storstrøms amter har man forsøgt at koordinere det med indsatsen omkring uddannelse, omkring vejledning. Man har prøvet at bygge samarbejdsmodeller op mellem amt, arbejdsformidling og kommuner.

Efter at forsøget har kørt i 2 år, viser det sig, at vi får fat i 5 gange flere af de særligt truede unge, at vi har fået lavet en ordning, som erhvervslivet er tilfreds med, at vi har fået lavet en administration, som kommunerne roser og amterne udtaler sig fordelagtigt om, at vi har givet et tilbud til de unge, som de unge for 90 pct.s vedkommende og deres familier vurderer positivt. Det er en ordning, hvis nettoudgifter, set i forhold til, hvad der i øvrigt ofres på ungdomsarbejdsløsheden, ligger på et meget, meget beskedent beløb.

Så er mit spørgsmål tilbage: hvordan kan det borgerlige Danmark, de nuværende regeringspartier med undervisningsministeren i spidsen, ud fra den opfattelse, jeg refererede før, for alvor mene, at det er fornuftigt at sætte alle disse aktiviteter i stå uden at have noget som helst acceptabelt alternativ for disse grupper? Vi er enige om uddannelsesmålsætningen. Hvorfor kaster man dog så alt det, der er bygget op, over bord uden at ville sætte noget i stedet? Det er det, vi ikke har forstået.

Derfor er spørgsmålet én gang til til undervisningsministeren: hvor i disse forsøg er det, at man har gjort noget, som undervisningsministeren er imod, og på hvilke punkter er det, undervisningsministeren vil gøre noget, der er bedre, som alternativ?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til det den 8. marts 1983 nedsatte udvalg angående ungdomsarbejdsløshed. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Fjerde næstformand (Arentoft):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Uddannelsesudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til folketingsbeslutning om den humanistiske basisuddannelse ved RUC. [Af Dorte Bennedsen (S), Riishøj (SF) og Ole Vig Jensen (RV) m.fl.]. (Beslutningsforslag nr. B 88).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 19. april 1983 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 13.20